

GAZETA KALISKA

PRENUMERATA WYNOSI:

w Kaliszu miesięcznie 400 Mk.

Na prowincji z przesyłką

pocztową 500 Mk.

Zagranicą 1000 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 20 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
1 a str. 180 mk., w tekście 180 mk.
Nekrologi 180 n.k. zwyczajnie 75 mk.

Adres Redakcji i Administracji:

Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.

Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 69 (7108).

Piątek, dnia 24 marca 1922 r.

Rok XXX

O A Z A

Ceny miejsc znacznie niższe.

HARRY PEEL

Jeździec bez głowy

Początek w dni powszednie 8.30 II-gi seans 9. W soboty i niedziele: I-gi seans 4.20, II-gi seans 6.45, III-ci seans 9 ta. 807

Tylko do niedzieli dnia 26 b. m. włącznie

ulubieniec publiczności w swej najwybitniejszej
6-cio aktowej kreacji p. t.Fenomenalnie-sensacyjny
dramat

Exposé prez. ministrów Ponikowskiego.

Prezydent ministrów Ponikowski przedstawiając w Sejmie swoje ekspozycje, podniósł powody, jakie zmusiły go do opóźnienia przedstawienia Sejmowi nowego gabinetu. Powodem tym była w pierwszym rzędzie konferencja państw bałtyckich. Następnie podkreślił bezpartyjny i pozaparlamentarny charakter rządu. Przypominając, że poprzedni jego gabinet utworzony został pod hasłem naprawy finansów państwowych, przedstawia rezultaty prac, które zmierzają do powiększenia państwu źródeł dochodów i zmniejszenia wydatków. W pierwszym rzędzie rezultat tych prac ujawnił się w pewnej stabilizacji marki wstrzymaniu fall drożyzny.

Walkę z drożyzną uważał będzie rząd za jedno z naczelnych swoich zadań.

Równocześnie zapowiada premier poprawę bytu urzędników państwowych i sędziów, którzy drożyznę najdotkliwiej odczuwają. Dla opłacenia drożyzny niższe cla i taryfy przewozowe, zamierzone jest wzmocnienie wywozu szereg artykułów żywnościowych, oraz stosowanie bezwzględnie kary za lichwę żywnościową. Obok walki z drożyzną rząd zapowiada podjęcie środków zapobiegawczych przeciw bezrobociu; a więc kredyty dla mł. robot publicznych, pozwała zatrudnić przeszło 40,000 robotników, ponadto rząd poczynił znaczne zamówienia w przemyśle metalowym oraz włókienniczym. Wreszcie rząd zamierza udzielić samorządom pożyczki na roboty inwestycyjne. Polepszenie bytu warstw miejskich rząd spodziewa się uzyskać przez rozwój rolnictwa, któremu też dlatego starał się będzie dostarczyć wszelkich środków.

Odnosząc do kół rząd dążył będzie do zapewnienia kolejom polskim tej roli, jaką odegrać powinny jako arterie komunikacyjne między Zachodem a Wschodem. Dalej, dotknawszy sprawy repatriacji z Rosji, podniósł premier znaczenie konferencji sanitarnej w Warszawie.

Poruszając wypadki doby ostatniej p. Ponikowski dał wyraz żalowi, jaki ogarnął Polskę po zgonie śp. Papieża Benedykta XV, — oraz radości z powodu wyboru kardynała Rattiego.

Odnosząc do polityki zagranicznej Polski premier podkreślił pokojowy charakter tej polityki. Omawiając konferencję genueńską, podkreślił on współdziałanie Polski z Francją, oraz podniósł porozumienie Polski w sprawie współpracy na tej konferencji z państwami małej ententy i państwami bałtyckimi.

Nasze stosunki z Rosją i Ukrainą opierające się na traktacie ryskim nie noszą niestety z naszej strony nie będą żadnych cech agresywności, ani nawet uprzedzeń. Z racji swego geograficznego położenia, Polska powołana jest naturalnie do żywego w akcji pomocniczej dla Rosji udziału i gotowa jest przystąpić do niej z całą życzliwością, wymagać wszakże musi od rządu Rosji i Ukrainy dotrzymania wziętych przez nie na siebie zobowiązań i poniesienia propagandy.

Uregulowanie sprawy wileńskiej w ciągu ostatniego półrocza radykalnie posunęło się naprzód. Z form Ligi Narodów, której szlachetne wysiłki nie zostały uwiecznione powodzeniem wskutek nieprzejednanego stanowiska Litwy Kowieńskiej, rozstrzygnięcie losu ziem wileńskiej przeszło w ręce samej ludności tej ziemi.

W dalszym ciągu przedstawia premier, jak silnie ujawnia się wśród ludności Wileńszczyzny dążność do należenia do Polski, cytując, że nawet ludność inopoleńska głosowała na

polskich kandydatów, oraz że ludność wileńska z pow. święciańskiego domagała się przyjęcia jej delegatów w skład Sejm wileńskiego. Następnie mówca przedstawia, jak przyszło do wyborów wileńskich i do dyskusji z delegacją Sejm wileńskiego, której polowa — jak wiadomo — akt zjednoczenia Wilna z Polską podpisała. Na tem też tle doprowadzono do przesilenia gabinetowego.

Ponowne powierzenie mi mandatu utworzenia gabinetu muszę rozumić jako polecenie takiego zakończenia sprawy wileńskiej, aby ona mocno i trwale na zawsze związała Wilno z resztą Polski i usunęła wszelką możliwość jej odwołania z czyjejkolwiek strony. Tymczasem sprawa wileńska stanęła na martwym punkcie. Rząd jest przekonany, że wysoki Sejm upoważni rząd do objęcia na rychło władzy nad Ziemią Wileńską, opierając się na uchwale Sejm wileńskiej o inną znaną akcję złączenia z dn. 2 marca. W tym celu rząd prosi Wysoką Izbę o zatwierdzenie tego aktu i o przekazanie go do zatwierdzenia również Sejmowi wileńskiemu.

Jest to potrzebne, aby nikt nigdy wrogo odnoszący się do połączenia Wilna z Macierzą nie mógł mieć najmniejszych podstaw do kwestjonowania ważności aktu złączenia pod pretekstem, że nie podpisała go większość delegacji Sejmu wileńskiego. W końcu pragnę tutaj uroczystie stwierdzić, że zarówno w tej sprawie, jak i we wszystkich innych rząd stać będzie zawsze bezwzględnie na stanowisku ściśle konstytucyjnym i dbać będzie, aby poszanowanie zasad konstytucji i zaszczerpieć całemu społeczeństwu.

W końcu premier omówił sprawy oświatowe, przedstawiając program rozbudowy szkół.

TELEGRAMY

Uroczystość w sprawie wileńskiej

WARSZAWA, 22. Sprawa wileńska, która budziła tyle sporów i wywołała przesilenie gabinetowe, dziś przed południem weszła na tory porozumienia.

Przed rozpoczęciem posiedzenia komisji konstytucyjnej, na którym miały być rozważane wnioski w tej sprawie, delegacji zespołu wileńskiego zażądał odbycia konferencji z premierem Ponikowskim.

Na konferencji tej, po dyskusji wyjaśniającej, doszło do porozumienia. Delegaci oświadczyli, że członkowie Zespołu, należący do delegacji wileńskiej, oraz dwu członków Rad ludowych, którzy dotychczas aktu nie podpisali, gotowi są obecnie akt podpisać, pod warunkiem, że w akcie złączenia delegacja, przed złożeniem swych podpisów wyrazi de swel strony przekonanie, iż statut dla ziem wileńskich będzie zgodny z wolą ludności, ujawnioną w uchwale Sejmu wileńskiego. Następnie sejm warszawski, przy ratyfikacji, powołał osobną rezolucję, w której również wyraził ten pogląd.

O godz. 3 m. 30 po posiedzeniu Rady ministrów, podpisał akt 6 obecnych w Warszawie delegatów Zespołu, umieszczając przed swymi podpisami, co następuje:

Podpisujemy akt powyższy w przekonaniu, że sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustalił statut ziem wileńskich zgodnie z wolą ludności tej ziemi, wyrażoną w uchwałach Sejmu wileńskiego.

Doktor

L. BIAŁOBŁOCKI

choroby weneryczne i skórne

przeprowadził się

na ulicę Wrocławską d. Nr. 28.

Przyjmuje od 9—10 rano i od 3—6 po południu.

Doktor

H. HRYNIEWICZ

specjalista w chorobach oczu.

Przyjmuje od 3—6 po południu.

W niedzielę od 12—2 po poł. — Wrocławska 28.

Doktor

P. KLINGER

Choroby weneryczne i skórne,

przyjmuje codziennie od 4—7 w niedzielę i święta od 11—1 Towarowa 3, 1 piętro 17

Sprawa wileńska w Sejmie

WARSZAWA. Kluby sejmowe: Zw. L. Chrze. Dem., N. Chrz. Str. Lud. (grupa Dubanowicza), NZL, Klub Mieszc. i Str. Kat. Lud. zgłosiły dzisiaj na posiedzeniu Sejmu wspólny wniosek nagły o niezwłoczne załatwienie sprawy wileńskiej. Wniosek ten domaga się, aby Sejm stwierdził, że ziemia Wileńska wobec uchwały Sejmu wileńskiego stanowi nierozłączną część Rzeczypospolitej Polskiej, domaga się, aby Sejm uznał 20 członków delegacji wileńskiej za posłów do Sejmu Ustawodawczego i żąda niezwłocznego objęcia przez rząd władzy administracyjnej na Ziemi wileńskiej.

Powyższe kluby sejmowe zgodziły się na przyjęcie propozycji Rady Ministrów co do sposobu załatwienia sprawy wileńskiej z tem zastrzeżeniem, iż Sejm przymie do wiadomości uchwały wileńskiej oraz treści aktu z 2 marca, sprzeciwiają się zaś przekazaniu aktu ratyfikacji do zatwierdzenia sejmowi wileńskiemu.

Zwalenie propagandy antypaństwowej

WARSZAWA. Wśród Rosjan, zamieszkałych w Warszawie, dokonano w ostatnich dniach aresztowań. Aresztowania te są wynikiem ścisłego nadzoru władz bezpieczeństwa nad działalnością organizacji antypaństwowych. Ze względu na to, że Polska nie może być terenem dla tych, czy innych akcji, wymierzonych przeciw wewnętrznej i zewnętrznej jej spokojności, władze bezpieczeństwa uważały za wskazane i konieczne położyć kres rozwijaniu się szkodliwych dla Państwa organizacji. Wśród aresztowanych znajdują się również wybitniejsi działacze z rosyjskiego obozu monarchistycznego.

Ostre pogotowie w Bytomiu

KATOWICE. Dzisiejszej nocy władze koalicyjne zarządziły ostre pogotowie w Bytomiu. Obawiano się napadu Orgeszwowców. Po mieście krąży cztery tanki angielskie.

POD FIRMA

FABRYKA
WAG

„WAGA“

W KALISZU, ulica Kościuski 18

WARSZTATY
REPARACYJNEkoncesjonowana przez Główny Urząd Miary Wag
przyjmuje do naprawy i stemplowania wszelkiego rodzaju wagi. Wytyka
montażu do naprawy wagi wozowych. Gwarantuje solidne wykonanie i umiar.
Kwoty: ceny. Na składzie nowe wagi i odważniki. 690

Alarmy wojenne prasy sowieckiej

CHARKOW. Prasa po kilkudniowej przerwie rozpoczęła znów alarm wojenny. Najście zjednoczonych oddziałów kontrrewolucyjnych na wiosnę przedstawia nie jest przez dzienniki jako niezbity wynik. Według owych informacji ma nastąpić ze strony Rumunów. Jako protektorów ruchu wymieniają dzienniki bolszewickie Francję, Polskę, Rumunję oraz króla serbskiego Aleksandra, który w razie obalenia rządów Niemiec predestynowany ma być na cara. Dzień i kil donoszą, że rząd czyni bardzo poważne przygotowania, nie ukrywają, że na kolejach przeprowadzono mobilizację. Głównodowodzący Frunze objeżdża okręgi pograniczne celem inspekcji wojsk. Wydano rozkaz wstrzymać mobilizację wszystkich specjalistów. Wszystkie władomości o przygotowaniach wojennych rozgłaszanych skwapliwie przez prasę, budzą zaniepokojenie wśród ludności.

CHARKOW. Głównodowodzący armii sowieckiej Kamieniew przybył do Odessy. W wagonie odbył konferencję z dowódcą załogi miejscowej inspektorem artylerii i dowódcą szkoły wojskowej. W przemówieniu, wygłoszonym w czasie pobytu w Odessie—głównodowodzący wojsk ukraińskich, Frunze, który dokonał przeglądu wojsk, zaznaczył, jakkolwiek obecnie Sowietom nie grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo, a burżuazja zachodnio-europejska daleka jest od chęci interwencji, musimy być wszakże przygotowani do wszystkiego, a w szczególności do odparcia napadów bandyckich. Dowódca charkowskiego okręgu wojennego zapewnił głównodowodzącego, że wojska okręgu znajdują się w zupełnej gotowości bojowej i w każdej chwili mogą wystąpić.

Przymusowe wykupienie znacznych obszarów
w Małopolsce

KRAKOW. „Piast“ przynosi wiadomość, że okręgowa komisja ziemiska w Przemyślu postanowiła w 10-ciu powiatach środkowo-małopolskich przymusowo wykupić 40000 hektarów. Pomiedzy temi, które mają być wyłączone z ustawowych nadwyżek ziemi znajdują się: Zdzisław hr. Tarnowski z Dziukowa, Jan Goetz Okocimski, z Okocimia, Leon ks. Sapieha z Trzyczyna, spadkobiercy wielkiego przemysłowca niemieckiego Francke z Njeka, znany publicysta i polityk konserwatywny dr. Jan Hupka z Nivisk, ordynacja książęca Potockich, ordynacja z Przeworska Lubomirskich, ks. Witold Czartoryski z Pełkna i in.

Dlaczego zboże drożeje

KRAKOW. 22.3. Dzisiejszy „Czas“ zamieszcza artykuł, wskazujący na szalony wzrost drożyzny zboża. Cena na zboże w ciągu jednego miesiąca poszła w górę o niemal 50 proc. Artykuł wyjaśnia, że na podwyżkę ceny wpłynęła konieczność zaopatrzenia się w dużą gotówkę przez producentów zboża na wypłatę daniny, również przyczyną są do tego eksport zboża zagranicę, a wreszcie zaniechanie przez społeczeństwo wszelkich ograniczeń w spożyciu zboża i maki. Artykuł występuje stanowczo przeciwko eksportowi zboża zagranicę i domaga się bezwzględnie zamknięcia granicy.

Sytuacja strajkowa w Wielkopolsce i na Pomorzu

WARSZAWA. 23. Jak się dowiaduje „Przegląd Wieczorny“ ze strony Ministerium pracy i opieki społecznej, które obecnie parę razy dziennie bezpośrednio komunikuje się z ważniejszymi centrami b. dzielnic pruskiej, sytuacja strajkowa w Poznaniu nie uległa zmianie. Żadna ze stron nie zwracała się o ingerencję do rządu, skutkiem tego władze zajęły stanowisko wycożujące.

Ruch na targach poznańskich odbywa się normalnie.

Co się tyczy Torunia i Bydgoszczy rząd, korzystając z dawniejszych przepisów obowiązujących w tej dziedzinie, zainterwenjował w tej sprawie, wobec czego atak jest na drodze do likwidacji.

Wycieczka młodzieży francuskiej

WARSZAWA. 23. Z inicjatywy prezydenta ministrów i ministra oświecenia p. Ponkowskiego, w sferach rządowych omawiany jest obecnie projekt zorganizowania wycieczki uczniów i uczennic szkół francuskich do Warszawy. Projekt ten, — jak się dowiadujemy — spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem we Fran-

cji, a realizacją tego zająć się ma komitet France-Pologne.

Francuskie ministerium oświaty całkowicie popiera ten projekt i uważa, że wycieczka nastąpić powinna w pierwszej połowie lipca, przyczem młodzież przyjechałaby na Gdańsk, by jednocześnie zapoznać się z wrażeniami podróży morskiej i zwiedzić starożytny port i miasto.

Już w najbliższych dniach nasze ministerium spraw zagranicznych wystąpi z odpowiednim projektem, zmierzającym do zrealizowania tego pięknej projektu, który pozwoli młodemu pokoleniu zaprzyjaźnionych narodów poznać się bezpośrednio.

Manifestacje strajkowe w Poznaniu

POZNAN. Aczkolwiek w części zakładów przemysłowych strajk robotników ustał; jednak we oral bezrobotni demonstrowali na ul. Sw. Marcina. Konni policjanci przy pomocy wojska manifestantów rozproszyli. Kilku przewodników aresztowano.

Tramwajarze w dalszym ciągu strajkują.

Lentia chorzy na raka

KOPENHAGA. Według doniesień pochodzących z dobrze poinformowanych kół rosyjskich, Lentia zachorował na raka.

O obowiązku meldowania

Ministerium spraw wewnętrznych opracowało projekt ustawy o obowiązkowym meldowaniu.

Naczelnym prawem par. tej ustawy brzmi: „Wszystkie osoby, przebywające na terenie Rzeczypospolitej podlegają zameldowaniu“.

Par. 4 powiada, że każdy przybywający do hoteli, zajazdów itp. zakładów obowiązany jest meldować się „natychmiast“.

W artykule 17 przewidziane są kary na opieszalych. Maksymalna kara wynosić ma 10.000.

Projekt zaopatrzony jest w motywy. Główny to nie jednolitość dotychczasowych przepisów meldunkowych i nader liczny napływ do Polski cudzoziemców niejednokrotnie wprost wrogo do bytu Rzeczypospolitej usposobionych.

Projekt ustawy niedawno zaakceptowanej przez Radę ministrów w tych dniach złożono do łaski marszałkowskiej.

Wstrzymanie potrąceń z pensji funkcjonariuszów państw. na rzecz podatku dochodowego

Zgodnie z wyjaśnieniem Ministerium Skarbu wstrzymano we wszystkich biurach państwowych dokonywanie potrąceń z pensji urzędników na rzecz podatku dochodowego.

Zarządzenia, dotyczące ewentualnego zwrotu potrąconych kwot z poborów służbowych, będą wydawane po wejściu w życie ustawy, uchwalonej przez Sejm w dniu 24 stycznia r. b.

Projekt ustawy o samorządzie miejskim.

Ministerium spraw wewnętrznych opracowało projekt ustawy o samorządzie miejskim. Projekt ten Min. spraw wewn. rozesłało przed wniesieniem do Sejmu. W oświadczeniu, Radom Miejskim, Związki Miast, Młn. b. dzielnic pruskiej i Profesorom Uniwersytetu z prośbą o wyłożenie opinii wydziału z susznego założenia z tak ważną ustawą winno odpowiadać warunkom istotnym i potrzebom naszego życia wewnętrznego.

Ustawa według projektu Min. spr. wewn. ma być jednolita dla całego państwa. W wyborach jest utrzymana zasada pięcioprzymiotnikowa. Zamiast systemu kurjalnego projekt przeprowadza system kół wyborczych, do których byli i zaliczani wyborcy zbliżeni do siebie wspólnymi interesami materialnymi. Dla każdego koła projekt przewiduje osobne listy wyborcze, Roz-

dział mandatów na koła ma dokonywać się według ilości oddanych na nie głosów, a w łonie każdego koła proporcjonalnie do liczby głosów oddanych na każdą listę.

Okres trwania kadencji Rady miejskiej projekt określa na lat 5, nie dopuszcza do zmiany składu Rady w ciągu trwania jej urzędowania.

Wybory mogą się odbywać w stałych terminach, nianowicie w październiku. Władzą rozpisującą wybory ma być władza rządowa nadzorcza, która wyznacza Komisarzy wyborczych z poza grona sędziów, gdyż wg. zdania Ministerium wybory może przeprowadzić również dobrze osoba nie należąca do sdownictwa.

Skład komisji wyborczej ustanawia się przy współudziale oranow s. morz. kowych, tj. k. dy. miejski i burmistrza. Skarż o unieważnienie wyborów mają rozstrzygać samorządowe władze nadzorcze. Naczelna zasada rządu przy opracowaniu projektu było przeniesienie walk wyborczych na teren interesów materialnych i współzycia ze sobą warstw społecznych, a to dla uniknięcia waśni narodowych i wyznaniowych. Ministerium miało przytłum na względzie ażeby każda warstwa społeczna mogła posłać w każdym kół własnych reprezentantów.

Podział kół ma być następujący: do pierwszego koła mają należeć wszyscy pracownicy urzędów państwowych i samorządowych, duchowieństwo wszystkich obrzędów, zawoły wolne, płatni pracownicy instytucji o charakterze społecznym lub publicznym, profesorowie wyższych i średnich zakładów naukowych, nauczyciele, emeryci zarówno cywili, jak wojskowi, oraz wszystkie osoby, pracujące w zakładach naukowych.

Do koła drugiego należą: osoby, posiadające samodzielną warsztat lub źródło dochodów, właściciele nieruchomości, kupcy, przemysłowcy, rekrutujący, kapitaliści, rentierzy i osoby posiadające samodzielne stanowiska w przemyśle i handlu i w zakładach. Z osobami wynajętymi mają również głosować zatrudnieni przez nich pracownicy, opłacający podatek dochodowy, a także dozorca domów.

Do koła trzeciego mają należeć wszyscy inni wyborcy, nie objęci powyższymi kategoriami.

Zony mają głosować z mężami lub w koło, w którym będą miały uzasadniony do tego tytuł, jako właścicielki nieruchomości lub zakładów handlowo-przemysłowych. Zici ci pełnoletni, nieposiadający samodzielnego źródła utrzymania, będą głosowali w kole, do którego należą ich rodzice. Służba zaś domowa — z pracodawcami.

Czynne prawo wyborcze ma przysługiwać obywatelom, którzy ukończą 24 lata i w przeciągu roku mi szkającym w danej miejscowości.

Bierne prawo według projektu ustawy ma przysługiwać obywatelom po ukończeniu przez nich 20 lat i mającym czytać i pisać po polsku.

Nowe czynsze mieszkaniowe.

Zakończyła swe prace subkomisja w sprawach mieszkaniowych. Po wielu komisjach, gdzie ciągle zmieniali się bądź referenci, bądź też zasadnicze poglądy i podstawy danej sprawy, została definitywnie sprawa ta ujęta w takiej formie, która będzie ostatecznie miała szansę przejścia na plenum komisji mieszkaniowej w Sejmie.

Szczegóły projektu ustawy mieszkaniowej są następujące: Jako zasadę przyjmie się mnożnik 25 do 100 razy czynszu przedwojennego, bez względu na to, (co jest krzywdą dla Małopolski i Poznańskiego), że czynsz w tych dwu dzielnicach był przed wojną o 40 do 60 proc. wyższy niż w Kongresówce. Wyrównać to może do pewnego stopnia różnica kursu, jaka zachodzi między 216 za rubla, a 70 fenigów za koronę.

W szczególności płacić nie będzie:

Mieszkania jednoizbowe, bez kuchni, oraz mieszkania w suterrenach i na poddaszu, opłacać będą 25-krotny czynsz przedwojenny. Mieszkania, począwszy od jednoizbowego, wraz z kuchnią do 4-izbowego włącznie, przyczem od dwóch i b. w górę kuchni już się nie wlicza do cyfry zasadniczej, opłacać będą 50-krotny czynsz przedwojenny, mieszkania 5-cio do 6-ciopokojowe — 60-krotny czynsz przedwojenny, a mieszkania ponad 6 pokoi — 80-krotny czynsz przedwojenny.

Lokale przemysłowe, sklepy, pracownice i warsztaty samodzielne, hotele i lokale bankowe płacić będą 100-krotny czynsz przedwojenny.

Celem ochrony drobnych kupców i rekrutujących wprowadzono zasadę, iż do mieszkań do 3-ch izb, w czem mieści się już sklep lub pracownia rzemieślnicza, płacić będą tylko 60-krotny czynsz przedwojenny.

Lokale, służące na umieszczenie szkół, uczelni, ochronek, kooperatyw, stowarzyszeń klubów oświatowych, humanitarnych i społecznych płacić będą 60-krotny czynsz przedwojenny.

Wobec tego podniesienia czynszu zniósł się dotychczasowy artykuł V ustawy mieszkaniowej, skutkiem czego lokator oprócz czynszu nie będzie obowiązany do

Wadnych świadczeń, wyjąwszy ewentualnie opał i światło w mieszkaniu. Interesujące jest postanowienie, które poza tym będzie miało w skutkach daleko idące znaczenie społeczne, a mianowicie 10 proc. brutto wszystkich czynszów będą musieli oddawać właściciele domów na t. zw. fundusz rozbudowy miast w danej miejscowości. Sposób użycia tych funduszy określi ustawa; gdyby atoli ustawa ta nie weszła w życie w ciągu roku lub gmina nie przeprowadziła jej do skutku, wtedy sumy wpłacone zostają zwrócone właścicielom domów.

Projekt ustawy dopuszcza wreszcie prawo dobroczynnych umów. Lokatorom przysługuje prawo podwyższenia, ale czynsz pobierany nie może być wyższy niż 20 proc. od czynszu opłacanego właścicielowi domu. Całości mieszkań nie wolno poddzierżawiać. W końcu przewiduje projekt od 1 października komisyje mieszkowe, które będą miały prawo podwyższania lub obniżania stawek, stosownie do warunków danej miejscowości. W ten sposób Sejm przelewa swe prawa na ciała samorządowe. Komisje te będą się składały w połowie z lokatorów, w połowie z właścicieli domów. Przewodniczącym komisji wybiera Rada miejska, przyczem musi on być osobą neutralną i znającą stosunki (in. właściciel whl.). Właściciel ma prawo wypowiedzenia mieszkania na 3 miesiące, o ile potrzebuje go sam na własny użytek. Wprowadzenie w błąd pod tym względem jest karane grzywną do 100.000 zł zwróceniem wszystkich kosztów lokatorów.

KRONIKA.

— Z TOW. DOBROCZYNNOŚCI.

W sobotę, 25 marca, a w razie niepogody w niedzielę, 26 marca b. r. na rzecz biednych, pozostających pod opieką Tow. Dobroczynności, na ulicach Kalisza za pośrednictwem zaproszonych w tym celu pań, odbędzie się sprzedaż znaczka.

— SPRAWOZDANIE z dnia znaczka dn. 14 marca b. r. Przychód 60.650 mk., rozchód 6.900 mk.; zysk 53.750 marek.
Zarząd Rob. Stow. Ośw. „Przyszłość” w Kaliszu.

— DOWODCA D. O. K. POZNAN generał K. Raszewski przyjechał w środę, dn. 22 b. m. o godz. 11-ej wieczorem do Kalisza.

— PRZEDSTAWIENIE AMATORSKIE.

W dniu 26 b. m., t. j. w niedzielę w kasynie oficerskiej 29 p. Strzel. Kan. o godz. 7½ wieczorem odbędzie się przedstawienie oficerskiego Kółka amatorskiego. Odegrana zostanie wyborna sztuka Engla p. t. „Świat bez mężczyzny”. Czysty zysk przeznaczony został na pomnik dla poległych za Ojczyznę z 29 p. Strzel. Kan. Bilety w cenie od 300 do 800 marek są do nabycia u gospodarza kasyna oficerskiego, lub przy wejściu na salę.

— WIOSENNE FIGLE.

W czwartek przy w dalszym ciągu orzeźblonej temperaturze spadł śnieg, który pokrył białym całunem pola i ogrody. Silny wiatr wschodni sprawił wrażenie zupełnego dnia zimowego co wyraźnie ujawniło na pękające pączki na drzewach i zieleń.

— POSWIECENIE STACJI MLECZNEJ DLA NIE MOWLAT.

W ubiegłą środę w dawnym odwachu na Nowym Rynku odbyło się poświęcenie stacji mlecznej i punktu odżywczego dla matek, urządzonych przez Amerykańską Czerwoną Krzyż i Polsko-Am. Kom. pom. dziełom. Na stacji tej otrzymuje sterylizowane mleko w buteleczkach około 150 dzieci. Również otrzymują pożywienie matki. Na uroczystość tę przybył dr. Zaleski z małżonką, reprezentant Am. Czerw. Krzyża, Miss Glass wzytorka okręgowa i p. Wojciechowski, kierownik wydziału Opieki Społecznej Woj. Łódzkiego. Z Kalisza w uroczystości przyjeżdżał prezydent Koszuliński, wiceprezydent Szarras, wiceprezes Rady Miejskiej M. Michalski, rejent Bruśnicki, jako prezes Tow. Hygienicznego, doktorostwo Pawłowscy, członkowie Rady Miejskiej oraz ławnicy Magistratu. Poświęcenia lokalu dopełnił ks. prałat Sobczyński, poczem w hotelu francuskim Magistratu przyjmował skromnym śniadaniem gości z Warszawy i Łodzi. — Pomiedzy obecnymi z inicjatywą doctrowej Zaleskiej zebrano 29.00 marek na stację mleczną.

— ZJAZD KOŁ POLEK.

Zjazd Koł Polek odbędzie się w Warszawie w dniach 24-ym, 25-ym i 26-ym b. m.
Porządek zjazdu jest następujący:
Piątek, 24-go b. m.
O godz. 10 rano nabożeństwo w kościele garnizonowym na placu Saskim. O godz. 12 w południe otwarcie zjazdu w sali Tow. naukowego Krakow. I. Przedmioty „gimach Staszycy”. Na tępnie srawo dane rzeczowe zarządu głównego. Sprawozdanie kasowe zarządu głównego. Sprawozdanie komisji rewizyjnej. Sprawozdanie delegatów okręgowych. Sprawozdanie Koł. Przerwa. Po przerwie: O godz. 5½ po poł. komisja przemysłowo-handlowa. O godz. 7½ wiecz. przedstawienie klubowe w domu Koła polek (Krakowskie Przedm. 99).

Sobota, 25-go b. m.

O godz. 10½ rano w sali Tow. naukowego, referat o pracy oświatowej dla wojska i referat o przysposo-

Sala Stow. Rzem. Chrześc. (Piekarska Nr. 7).

W piątek 24, w sobotę 25
i niedzielę 26 marca r. b.
.. odbędą się ..

KONCERTY

SLYNNIEJ ORKIESTRY NARODOWEJ

pod dyrykcją

ST. NAMYSŁOWSKIEGO

Program nowy, na który złożą się utwory muzyczne:
MONIUSZKI, CHOPINA, NOWOWIEJSKIEGO, MOZARTA i innych, tudzież słynne oberki, mazurki i poemat symfoniczny „Żaby” Karola Namysłowskiego (o ca).

Orkiestra liczy 40 osób.

Ceny miejsc od 200 i wyżej. — Początek punkt. o g. 8 wiecz.
Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go M yera

bieniu rezerw. Przerwa. Po przerwie. O godz. 4 po południu referat o pracy w klubach i referat o technice organizowania klubów. O godz. 8½ wiecz. raut. Niedziela, 26-go b. m.

O godz. 10 rano referaty w sali Tow. naukowego: Współpraca organizacyjna ze Związkiem harcerstwa polskiego. O prawach i obowiązkach państwowych kołbety. Kongres pracy kobiecej. Potem przerwa. Po przerwie o godz. 4 po południu: Dyskusja nad sprawozdaniem zarządu głównego. Wybory zarządu głównego. Głosowanie nad wnioskami.

— UNIFIKACJA PŁAC URZEDNICZYCH.

W sferach rządowych istnieje tendencja przeprowadzenia unifikacji plac wszystkich kategorii urzędników państwowych z wyjątkiem nauczycieli, profesorów i sędziów, którzy mają zupełnie odmienne od innych funkcjonariuszy państwowych warunki pracy.

Sprawa ta była — jak się dowiadujemy — omawiana na jednym z posiedzeń rady ministrów i zyskała jej aprobatę w duchu wyżej podanej dążności.

— ZJAZD.

W dn. 25 i 26 marca r. b. odbędzie się w Warszawie II-gi zjazd oddziału warszawskiego Związku harcerstwa polskiego. Wjeżdżać wezmą udział delegaci koł przyjaźni harcerstwa i starsi pracownicy harcerscy, borycy udział w pracy na ter nie oddziału. Zjazd rozpocznie się dn. 25 bm., o godz. 9, mszą św. w kaplicy im. Zamysłowskiego. Obrady będą się odbywały w sali C. T. R. (Kopernika Nr 30) o godz. 11 do 8 wiecz. Podczas obrad członkowie zarządu oddziału warszawskiego, p. Czajkowski, Kulwiec, wygłoszą referaty. Pierwszy dzień zjazdu zakończy się wieczorną w gimn. im. Cecylii Zybork-Paterówny. Drugi dzień rozpocznie się konferencja pracowników prowincjonalnych, a potem nastąpią pokazy i ćwiczenia drużyn warszawskich. Informacji udziela sekretariat zarządu oddziału, Chmielna Nr. 2b. w godz. od 12 do 14, dokąd należy się zwracać po legitymację i karty wstępu.

— SAMOBOJSTWO STARCA.

Mieszkaniec wsi Chwałborzyce Tureckiego pow. 70-letni Adolf Ratke rozdał swój majątek składający się z kil' udzielić móg ziem swoimi dzieciom, licząc, iż za to zdieci będą go utrzymywać. Gdy starzec widział, że się dzieciom naprzyksza nie chętnie spełniają swoje obowiązki i przyrzeczenia, tak sobie to wziął do serca, że odebrał sobie życie rzucając się do studni, która, kilkadziesiąt lat temu (za młodu) sam wykopał. W kilka godzin po wypadku wyciągnięto nieboszczyka ze studni.

— KRWAWA ZEMSTA.

W tych dniach spokojna wieś Zaborów gminy Żelazna pow. Tureckiego o godz. 10 wieczór obudzona została strasznyim krzykiem kołbety, która prawie w najbliżui z rozpuszczonym włosami krzyczała „ratujcie kto słyzy” bo jakiś elegancko ubrany człowiek zaabł mi męża. Na krzyk przestraszonej kobiety zbiegli się uz śpiący s siedzi, którzy zastali jeszcze ciepłe zwłoki właściciela wiatraka Adolfa Maszowskiego, liczą-

cego lat 28 z przestrzeloną 2 kulami głową. Ze słów zrozpaczonej żony, dowiedziano się, iż nieznany osobnik kupował od jej męża makę i gdy mąż jej nie nie przeczuwałac udał się razem z nim do wiatraka, by mu próbę żądanej maki pokazać usłyszała 2 strzały i gdy nat chmiast wybiegła zastała smi rzejnie konwulsyjnie rzucającego się męża. Zona jakisiedzi przypuszczając, że to była zemsta.

Taka śmierć ginie już 5-ty młynarz w tej okolicy. Zabity zostawił jedno dziecko.

— RYNKI ZBOZOWE.

Po krótkotrwałem wahaniu zaplanowała na rynku warszawsk. wyraźna tendencja zniżkowa a niemal cały ubiegły tydzień operowano wyłącznie pod hasłem spadku cen. Spadek objął wszystkie zboża, nie wyłączając zbóż arych-siewnych, choć te ostatnie dla łatwo zrozumiałych powodów osiągały ceny wyższe, niż zboża, przeznaczone na spożycie. Cstateczne pszenica spadła o 2000 mk. na korcu (100 klg.), żyto o 1000 marek.

Zniżka cen zboża przyszła w samą porę, bo długotrwała stała zwyżka już zczywała być niepokojącym wynikiem były, nie zawsze uzasadnione, porłoski o możliwym braku zboża w Polsce, o jakimś olbrzymim wywozie zie ziarna za granicę itp.

— LUKSUSOWA ŁAZNIA DLA PSOW W PARYZU. W Paryżu otwarto niedawno w pobliżu Arc de Triomphe łaźnie luksusową dla psów. Łaźnia ta posiada kąpiel: parowe, tusze itp. Posiada ona dobrze wytrnowany personel, własnego weterynarza i masażystę, a nawet fryzjera.

— GAZY TRUJĄCE DO TEPIENIA SZCZUROW OKRETOWYCH. W Marsylii dokonano w tych dniach interesujące próby użyć i gazów trujących w celu wytepienia szczurów i dezynfekcji okrętów. Eksperyment przeprowadzony był przy pomocy gazu dostarczonego przez armię, na pokładzie międzyso uszniczego okrętu Areturus w asystencyi delegata ministerstwa higieny i całego personelu okrętowej służby sanitarnej.

Rezultat doświadczenia był bardzo korzystny. Po operacji która trwała tylko kilka minut, znaleziono na pokładzie 61 martwych szczurów, tyśiące pluski i rozmaitych usnierconych insektów, zboże zaś i inne towary, złożone na okęcie nie doznały skutkiem gazu żadnego uszkodzenia.

— ZNIESIENIE OGRANICZEN HANDLU DEWIZAMI. Dowiadujemy się że w najbliższym czasie jest myśl zniesienia pewnych ograniczeń co do handlu dewizami. Zniesienie to ma na celu stopniowe przystosowanie tego handlu do wolnego handlu towarowego. Do pracy nad temi zmianami rozporządzenia dewizowe przystąpi ministerstwo po załatwieniu prac nad przedłożeniem budżetowym.

— KARA ZA NIEODDANA KSIĄZKĘ.

Pisma zagraniczne donoszą, że niedawno powien sędzia w Szwajcarii zasądził na dwa dni aresztu szwajcarskiego obywatela za to, że wypożyczył od swego przyjaciela książkę, której właścicielowi później nie zwrócił.

ZASTRZEZENIE.

Dnia 17 marca r. b., my, niżej podpisani wobec przeprowadzenia przez niektórych członków teroru, jak również nadużyć zastrzegamy się przed zaciąganiem przez Spółkę Metalowców, mieszczącą się przy ulicy Stawiszyńskiej nr. 2 wszelkich pożyczek, jak i kredytu, za które nie bierzemy żadnej odpowiedzialności. J. Chlebowski, A. Trębacz, E. Hofman, J. Cichało, J. Graczykowski, J. Muszyński, St. Krystek, F. Haake, A. Krystek, M. Chęciński, F. Heñke, J. Michalski, A. Raitel, A. Niciak.

802.

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

SYNDYKAT**ROLNICZY KALISKI.**

SPÓŁKA AKCYJNA.

CENTRALA: KALISZ.**FILJE:** Konin, Turek, Sieradz, Słupca,
Uniejów, Błaszki.**Agentura w Opatówku**

poleca do siewu:

owies oryginalny szwedzki i odsiewy,
jęczmień „ czeski „ „

żyto jare,

konieczyny, przetł., rajeras, tymotkę,
seradełę, wykę, marchew pastewną i
jadalną, buraki pastewne i cwikłowe,
kapustę, ogórki, cebulę żyławską etc.
591**Sprzedaż resztek**towarów tekstylnych, białych i kolorowych w różnych
gatunkach. Wielki wybór. Co tydzień świeży transport.**Łazienne № 13.**

frontowa kamienica, wejście od podwórza 824

Kaliska Fabryka

Splotów Drucianych i Tkanin Metalowych

I. Kardeliński

w Kaliszu, ul. Nowo Lipowa 27.

— Płocza na sezon bieżący: —

Sploty cynkowane na ogrodzenia, drut kol-
czasty, skobelki, tkaniny na arfy do wialni,
813 przetaki i t. p.**WAŻNE DLA PANÓW**Niniejszym mamy zaszczyt zawiado-
mić Sz. Klienców, że zakład fryzjerski
przy ul. Babinej 19 róg Nowego Ry-
nku, nabyliśmy na własność.Długoletnia nasza praktyka w za-
wodzie fryzjerskim pozwala nam przy-
puszczać iż P. P. Klienci będą zado-
woleni z naszej obsługi.

654

Z poważaniem

A. Bryniak i M. Lewicki

Potrzebna

panna izraelitkad. dwójga dzieci i gospodarstwa.
Wadom.: w rzd. Osz. Kal. 831

Do sprzedania

dom w Poznaniu

trzy piętrowy.

Bliższa wiadomość w Kaliszu ul.
Wiejska 8 m. 1 841**Sprzedaż**wapna, cementu, gipsu i tynku
jeliciej do 11 60 po cenach
przystępnychKalisz, Nowy Rynek № 12,
SAŁO GRÜN. 592

Do sprzedania

włoka ziemiw wsi Małna gm. Porów.
Bliższe wiadomości u B. Lewicza
albo u K. Kwiecień w Koninie.
Restauracje.Sadzonki sosny pospo-
litej i banksy**S P R Z E D A J E**leśnictwo Brzeziny, poczta
Błaszki. 825**Zginęła**książka zwolnienia
wydała przez P. K. U. w Kali-
szu na imię Rudolfa Treppa
r. 1897 852**Do sprzedania 23 Kilmkarskie Tkackie**rzeczy po byłej restauracji,
kredens, lustro trójmo, krzes-
ła, naczynia kuchenne, i sto-
łowe, portjery, serwety itp.
Dowiedzieć się: Browarna 2.
Stowarzyszenie Spożywcze.warsztaty, dodatki z wlas-
nej wytwórni polca Czaj-
kowski inż. włókiennik. 853
Warszawa, Zielna 6.**Sprzedam okazynie:**wózki dziec. sport., kredens,
stół, krzesła dęb., biurko
z fotelem, fotomany i kozet-
ki, plusz. łóżka, szafy, bie-
liż iarki, samowary, dywa-
ny, obrazy, aparat fotogr.
„ICA“ i t. p. 854
Wrocławska 49 „Occasion“

Starożytny

FORTEPIAN

do sprzedania.

856
Ostrów, ul. Kaliska № 1.Mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność miasta
Kalisza i okolicy że po tygodniowej przerwie otworzy-
liśmy z dniem 12 marca r. b.**ZAKŁAD RESTAURACYJNO-GASTRONOMICZNY**

pod firmą

„NIESPODZIANKA“

przy ul. Józefiny № 16.

Lokal gruntownie odświeżony i łufet zaopatrzony
w wyborowe załatki zimne i gorące. **Obiady** od
12—3 po południu. **Kolacje** ala carte pod kierun-
kiem specjalisty.Polecając się łaskawem względem Sz. Publiczno-
ści kreśli my się poważaniem i z szacunkiem

776

J. Kursa i J. Szyszk

Spółka Stolarska.

Ulica Górna № 4 dom własny.

Przyjmujemy do wykonania wszelkie robo-
ty stolarskie, budowlane, meblowe i kościel-
ne. Wybór mebli gotowych. 781**Ceny konkurencyjne.****DRUKARNIA „GAZETY KALISKIEJ“**

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Najstarsza drukarnia w Kaliszu!

Największy zakład graficzny w ziemi Kaliskiej!

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej.
Dziela, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy
gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. 33
Kompletnie nowy asortyment czcionek najnowszych kroj. 33 Własna introligatornia.
Maszyny pospieszne poruszane elektrycznością. Maszynki zeceriskie. Sterotypownia.**TANIO ŁADNE — SZYBKO I DOKŁADNIE.**